

Teaching Guide

Identifying Data					2015/16
Subject (*)	Análise Cualitativa	Code	615518014		
Study programme	Mestrado Universitario en Socioloxía Aplicada: Investigación Social e de Mercados				
Descriptors					
Cycle	Period	Year	Type	Credits	
Official Master's Degree	2nd four-month period	First	Obligatoria	4.5	
Language	Spanish				
Teaching method	Face-to-face				
Prerequisites					
Department	Socioloxía e Ciencia Política da Administración				
Coordinador	Rodríguez Teijeiro, Ariadna	E-mail	ariadna.rodriguez@udc.es		
Lecturers	Fernández Suárez, Mónica Belén Rodríguez Teijeiro, Ariadna	E-mail	belen.fernandez.suarez@udc.es ariadna.rodriguez@udc.es		
Web					
General description					

Study programme competences

Code	Study programme competences
A1	Dominar nun nivel de postgrado os coñecementos, as ferramentas e os procedementos da investigación social e de mercados aplicándoos á solución de problemas e necesidades
A2	Aplicar os procesos e protocolos de captación de información necesarios para observar e analizar de forma correcta e propia dun nivel avanzado o comportamento dos usuarios ou consumidores
A3	Ser quen de deseñar un proceso de investigación de carácter empírico demostrando dominio no uso de técnicas de investigación cuantitativas e/ou cualitativas
A4	Ser quen de discriminar a técnica de investigación axeitada ao problema plantexado
A5	Ter capacidade para identificar, nun nivel de postgrado, a relevancia dos distintos factores relacionados cos contornos sociais, os mercados e os consumidores que deben ser tidos en conta na investigación
A6	Análisis crítico das sociedades de consumo actuais que permita coñecer a estruturación e o significado social do consumo
A7	Ser quen de xustificar unha axeitada segmentación e selección do público obxectivo
A8	Ter capacidade para traballar críticamente con fontes de datos, metodoloxías e técnicas de investigación científica e ferramentas informáticas propias da investigación social e de mercados
A9	Ter capacidade para integrar e aplicar as novas tendencias en investigación social e de mercados de xeito rentable e efectivo na empresa, as administracións ou outras organizacións
A10	Ser quen de redactar, presentar e defender documentos e informes de investigación social e de mercados
A11	Coñecer, nun nivel avanzado, os mercados e os consumidores, apreciando a diversidade dos seus enfoques
B1	Posuer e comprender coñecementos que aporten unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a cotío nun contexto de investigación
B2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (o multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo
B3	Que os estudantes sexan quen de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partires de unha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vencelladas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos
B4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüedades
B5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo
B6	Ser quen de buscar, xestionar, analizar e sintetizar a información, seleccionando aquela que resulta pertinente para a toma de decisións
B7	Ter capacidade creativa, proactiva e emprendedora
B8	Ser quen de integrar as NTICs (Novas Tecnoloxías da Información e as Comunicacions) na tarefa profesional e/ou investigadora

B9	Ter capacidade de analizar críticamente tanto o traballo propio como o dos compañeiros
B10	Ser quen de traballar en equipo eficaz e eficientemente
B11	Ser quen de asumir responsabilidades tanto individuais como colectivas na tarefa investigadora ou profesional
C6	Valorar críticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben afrontarse
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida

Learning outcomes			
Learning outcomes	Study programme competences		
Saber deseñar un proceso de investigación que contemple os pasos a dar para analizar a información recollida durante o traballo de campo	AC3	BC1 BC4 BC5 BC7	CC6 CC7
Ser capaz de analizar os discursos derivados da aplicación de técnicas de investigación cualitativa	AC1 AC2 AC3 AC4 AC5 AC6 AC7 AC8 AC10 AC11	BC6 BC8	
Coñecer novas enfoques na análise de discursos aplicados á investigación de mercados	AC3 AC9	BC2 BC3 BC9 BC10 BC11	CC7

Contents	
Topic	Sub-topic
Tema 1. Prospectiva como metodoloxía	- Historia e Estudos do Futuro - Definición, conceptualización e tipos de predicción - Técnicas e metodoloxías de análise
Tema 2. O análise de escenarios	- Definición, historia e utilidade - Fases da construción de escenarios - Incertidumbre e xestión do futuro
Tema 3. Metodoloxía de análise cualitativa. Análise crítica do discurso	- Características da análise crítica do discurso - Discurso e poder: estudo crítico dos textos
Tema 4. A análise cualitativa de discursos políticos	- A teoría da argumentación como método de análise - O discurso persuasivo como obxecto de estudo

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Directed discussion	A2 B2 B3 B5 C6 C7	25	0	25
Workshop	A1 A4 A5 A10	35	0	35
Guest lecture / keynote speech	A1 A4 A5 A10 A11 B1 B2 B3 B4 B5 B7	12	0	12
Case study	A3 A6 A8 A9 B6 B8	18	0	18

Document analysis	A3 A7 A9 B3 B9 B10 B11 C6	18.5	0	18.5
Personalized attention		4	0	4
(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.				

Methodologies	
Methodologies	Description
Directed discussion	Técnica de dinámica de grupos na que os membros dun grupo discuten de forma libre, informal e espontánea sobre un tema, aínda que poden estar coordinados por un moderador.
Workshop	Modalidade formativa orientada á aplicación de aprendizaxes na que se poden combinar diversas metodoloxías/probas (exposicións, simulacións, debates, solución de problemas, prácticas guiadas, etc) a través da que o alumnado desenvolve tarefas eminentemente prácticas sobre un tema específico, co apoio e supervisión do profesorado.
Guest lecture / keynote speech	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. A clase maxistral é tamén coñecida como ?conferencia?, ?método expositivo? ou ?lección maxistral?. Esta última modalidade sóese reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia.
Case study	Metodoloxía onde o suxeito se enfronta ante a descrición dunha situación específica que suscita un problema que ten que ser comprendido, valorado e resolto por un grupo de persoas, a través dun proceso de discusión. O alumno sitúase ante un problema concreto (caso), que lle describe unha situación real da vida profesional, e debe ser capaz de analizar unha serie de feitos, referentes a un campo particular do coñecemento ou da acción, para chegar a unha decisión razoada a través dun proceso de discusión en pequenos grupos de traballo.
Document analysis	Técnica metodolóxica que supón a utilización de documentos audiovisuais e/ou bibliográficos (fragmentos de reportaxes documentais ou películas, noticias de actualidade, paneis gráficos, fotografías, biografías, artigos, textos lexislativos, etc.) relevantes para a temática da materia con actividades especificamente deseñadas para a análise dos mesmos. Pódese empregar como introdución xeral a un tema, como instrumento de aplicación do estudo de casos, para a explicación de procesos que non se poden observar directamente, para a presentación de situacións complexas ou como síntese de contidos de carácter teórico ou práctico.

Personalized attention	
Methodologies	Description
Guest lecture / keynote speech Case study Document analysis Directed discussion Workshop	As profesoras da materia, previa petición por correo electrónico, terán titorías co alumnado para resolver dúbidas sobre a parte teórica da materia e a parte práctica.

Assessment			
Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Guest lecture / keynote speech	A1 A4 A5 A10 A11 B1 B2 B3 B4 B5 B7	Asistencia, atención e participación durante as clases.	20
Case study	A3 A6 A8 A9 B6 B8	Entrega de prácticas resoltas polo alumnado sobre a materia impartida polas profesoras.	40
Document analysis	A3 A7 A9 B3 B9 B10 B11 C6	Capacidade para codificar e analizar o resultado da aplicación das técnicas cualitativas.	20
Directed discussion	A2 B2 B3 B5 C6 C7	Leituras vinculadas coa temática da materia que serán obxeto de debate durante as clases.	10
Workshop	A1 A4 A5 A10	Desenrolo de actividades prácticas durante as horas de clase.	10

Assessment comments

Na convocatoria de xaneiro se contemplan dous sistemas de avaliación:

a) Os alumnos que sigan o curso de maneira presencial serán avaliados en base a tres criterios: 1) asistencia e participación en clase; 2) realización de prácticas e traballos; e c) exposición oral en clase. Neste caso, as lecturas, os traballos, a exposición oral e as prácticas constitúen o 100% da súa nota final. b) Os alumnos matriculados que non asistan a clase deberán realizar a proba obxetiva da parte teórica da asignatura na data das convocatorias oficiais. Neste caso, a nota do examen representará o 100% da súa nota final.

Na convocatoria de xullo os alumnos serán avaliados a través dunha proba obxetiva da parte teórica da asignatura. Neste caso, a nota do examen representará o 100% da súa nota final.

A calificación de Non Presentado corresponde ó alumno cando só participe de actividades de avaliación que teñan unha ponderación inferior ó 20% sobre a calificación final, con independencia da calificación alcanzada.

Sources of information

Basic	- Alonso, Luis Enrique (1998). La mirada cualitativa en sociología. Madrid: Fundamentos - Callejo, Javier (2001). El grupo de discusión: introducción a una práctica de investigación. Madrid: Editorial Ariel - Conde Gutiérrez del Álamo, F. (2009). Análisis sociológico del sistema de discursos. Madrid: CIS - Corbetta, Piergiorgio (2007). Metodología y técnicas de investigación social. Madrid: McGraw-Hill - García Ferrando, Manuel; Ibáñez, Jesús and Alvira, Francisco (comp.) (1998). El análisis de la realidad social. Métodos y técnicas de investigación. Madrid: Alianza - Ibáñez, Jesús (1985). Análisis sociológico de textos o discursos. Revista Internacional de Sociología, (RIS) 43(1): 119-160 - Ruiz Ruiz, Jorge (2014). El discurso implícito: aportaciones para un análisis sociológico. Revista Española Investigación Sociológica, nº. 146, pp. 171-190 - Wodak, Ruth; Meyer, Michael (2003). Métodos de análisis crítico del discurso. Madrid: Gedisa - Vallés Martínez, Miguel (2003). Técnicas cualitativas de investigación social : reflexión metodológica y práctica profesional . Madrid: Síntesis - Van Dijk, Teun A. (coord.) (2000). El discurso como estructura y proceso. Madrid: Gedisa - José Félix Tezanos, Escenarios del nuevo siglo. Cuarto Foro sobre Tendencias Sociales, Editorial Sistema, Madrid, 2000. - Alternativas para el siglo XXI. I Encuentro Salamanca, Editorial Sistema, Madrid, 2003. Guerra, Alfonso y Tezanos, José Félix (2007), El Rumbo de Europa. V Encuentro Salamanca, Madrid: SISTEMA (EDICIONES FUNDACION SISTEMA). Martha Lucía Pachón y Rafael Camargo Remolona, Una aproximación a los estudios de futuro Facultad de Administración de Empresas, Universidad Externado de Colombia, 2004. Miklos Tomas, María Elena Tello. Planeación prospectiva, Limusa Noriega Editores, México, 1998. Bibliografía en inglés. Jib Fowles, ed. Handbook of Futures Research. (Westport, Connecticut: Greenwood Press, 1978). Bertrand de Jouvenel. The Art of Conjecture. (New York: Basic Books, 1967). Dennis Gabor. Inventing the Future. (New York: Knopf, 1964). Olaf Helmer. Looking Forward: A Guide to Futures Research (London: Sage Publications, 1983). Michael Marien, ?Toward a New Futures Research: Insights from Twelve Types of Futurists,? Futures Research Quarterly 1:1(Spring 1985), 13-14. John McHale, ?Futures Critical: A Review,? En Human Futures: Needs, Societies, Technologies (Guildford, Surrey, U.K.: IPC Business Press Limited, 1974), 13. Frederick R. Brodzinski, ?The Futurist Perspective and the Managerial Process,? Utilizing Futures Research (New Directions for Student Services, No. 6, 1979), 1 8-19. Harold S. Becker, ?Making Futures Research Useful: The Practitioner's Opportunity,? Futures Research Quarterly 1:2(Summer 1985), 17. Bruce A. Shuman. The Library of the Future: Alternative Scenarios for the Information Profession (Englewood, CO: Libraries Unlimited, Inc., 1989), 7-8. Harvey Welch, Jr. and Sally E. Watson. ?Techniques of Futures Research,? Utilizing Futures Research (New Directions for Student Services, No. 6, 1979), 4. P. Dickson. The Future File: A Guide for People with One Foot in the 21st Century (New York: Rawson Associates, 1977), 74. S. Enzer. ?Delphi and Cross-Impact Techniques: An Effective Combination for Systematic Futures Analysis,? Futures 3:1(1971), 48-61. Ian H. Wilson, ?Scenarios,? En Fowles, Jib ed. Handbook of Futures Research (Westport, Connecticut:1978), 225-248. John McHale, ?Futures Critical: A Review,? En Human Futures: Needs, Societies, Technologies (Guildford, Surrey, U.K.: IPC Business Press Limited, 1974). Richard D. Duke, ?Simulation Gaming,? En Fowles, Jib ed. Handbook of Futures Research (Westport, Connecticut: 1978), 353-367. Gordon T.H. (1968), Initial experiments with the Cross-Impact Matrix Method of Forecasting, Futures, 1, 2, 100-116. Gordon T.H., (1994), Integration of Forecasting Methods and the Frontiers of Futures Research, UN Millenium project, NY. Fontela E., Sallin-Kornberg E., (1981), Scenario Building with the Explor- Multitrade Model, in Commerce International et Modèles Multinationaux, Economica, Paris. Godet M. (1997) Manuel de prospective stratégique,, Dunod, Paris.
Complementary	- Van Dijk, Teun A. (2005). Política, ideología y discurso. Quórum Académico, Vol. 2, Nº. 2, 2005, págs. 15-47

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Diseño Cualitativo/615518013

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Taller de Análise Cualitativo/615518015
Subjects that continue the syllabus
Ferramentas Informáticas para a Análise/615518023
Other comments

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.